

Overzicht input departementen
Vorbereiding DOC-19 (02-11-2021)

OCW

Departement: OCW			
Actie	Doelgroep(en)	Tijdspad/data	Status
Sociale media campagne	Jongeren	-	afgerond
Sleutelfiguren	Gemeenten/onderwijsinstellingen	-	Onderdeel menukaart
Zorg voor rol docent	Docenten	November/december	lopend
Menukaart rol instellingen	Onderwijsinstellingen	9 november 1 ^e versie	lopend
Inzet lesmateriaal	VO/MBO	november	lopend
Acties ouders	Ouders	November	lopend

1. Sectoren, doelgroepen

De exacte vaccinatiegraad onder leerlingen en studenten is (nog) niet bekend. te zien. Algemene cijfers voor deze leeftijdsgroepen zijn beschikbaar. Er zijn geen harde cijfers op opleidingsniveau/per onderwijssector beschikbaar. Peilingen op universiteiten geven de indruk dat de vaccinatiegraad daar hoger dan gemiddeld is, wat de suggestie wekt dat de vaccinatiegraad op het hbo en het mbo lager is. Tevens bestaat de indruk dat ditzelfde geldt voor vmbo-locaties. De verwachting is dan ook dat met name onder leerlingen/studenten in het vmbo, mbo en hbo (grote) stappen te zetten zijn.

2. Acties die lopen

- Lesmateriaal - VO

[Leren over vaccineren | Nederlands instituut voor Biologie \(nibi.nl\)](#), ontwikkeld door VWS en inzetbaar binnen het onderwijs

- Online informatie - VO

Website Nationaal Jeugdinstituut en lesopafstand.nl, informatie over vaccineren voor ouders en jongeren

- Landelijk overleg - VO en MBO/HO

Er vindt regelmatig overleg plaats tussen GGD GHOR en de onderwijskoepels, waarbij vaccinatiegraad en de communicatiestrategie een onderwerp van gesprek is.

- Prikbussen - MBO/HO

Samenwerking onderwijsinstellingen en lokale GGD, doorlopend en met inzet op voorlichting van studenten. Tijdens de introductieperiodes voor nieuwe studenten zijn er prikbusen ingezet om studenten de mogelijkheid te bieden zich te laten informeren en/of gevaccineerd te worden op locatie. Daarna is er op een aantal onderwijslocaties een prikbus aanwezig geweest. De prikopbrengst van deze bussen wisselt flink per locatie.

- Vaccinatie locaties op instellingen – MBO/HO

Lokale GGD en onderwijsbestuurders zijn doorlopend in contact, met inzet op verlagen (fysieke) vaccinatiedrempel. Op een aantal onderwijsinstellingen is een fysieke vaccinatie locatie aanwezig. Hierbij is medewerking van de lokale GGD en de rol die een onderwijsbestuurder wil spelen soms een drempel. Opschaling van het aantal vaccinatie locaties op instellingen, samen met voorlichting door artsen op desbetreffende instellingen, zou een actie zijn die aandacht verdient.

- Vaccinatie campagne koepels en instellingen - HO

De onderwijskoepels hebben samen met GGD's en instellingen de campagne "Ga je studeren? Laat je vaccineren!" opgezet. Hierbij was er inzet op voorlichting, overtuiging en de mogelijkheid om laagdrempelig daadwerkelijk gevaccineerd te worden.

- Onderzoeken naar vaccinatiegraad - HO

Een aantal onderwijsinstellingen, met name universiteiten, heeft onderzoek gedaan naar de vaccinatiegraad en vaccinatiebereidheid van studenten en medewerkers.

3. Aanvullende acties

- Sociale media campagne - VO

Vanuit OCW liep tot de herfstvakantie (15 oktober jl.) de campagne #daaromtestik op instagram, tiktok en snapchat, om leerlingen aan te moedigen zichzelf tweemaal per week preventief te testen als ze als niet-immuun worden beschouwd. Als je op zo'n filmpje of poster klikt, kom je op een site van het LAKS (scholierenorganisatie) waarop ook verwezen wordt naar vaccinatie-informatie. Boodschap die moet blijven hangen is 'haal die prik, en anders is het verstandig je regelmatig te testen'. Bij een eventueel vervolg kan de vaccinatieboodschap steviger worden neergezet en de campagne kan gebruikt worden om misinformatie rond vaccinaties te voorkomen. We kunnen daarbij jongeren vooraf vragen wat zij een goede manier van communiceren vinden.

- Sleutelfiguren doelgroepen – VO en MBO/HO

Voor het bereiken van specifieke doelgroepen en gemeenschappen, zijn sleutelfiguren uit die doelgroepen en gemeenschappen van groot belang. Gedacht kan worden aan straatcoaches of jongerenwerkers, maar ook aan trainers op een sportvereniging die betrokken worden bij voorlichting en het gesprek over vaccinatie. Gemeenten en waar nodig onderwijsinstellingen kunnen deze figuren in kaart brengen en van handvatten voorzien.

- Zorg voor rol van onderwijspersoneel - VO en MBO/HO

De rol van docenten en ander onderwijspersoneel moet goed in het oog gehouden worden. In veel gevallen is dit niet de ideale boodschapper en niet iedere docent of schoolleider zal zich comfortabel voelen bij het voeren van gesprekken over vaccinatie. Naast het goed informeren van onderwijspersoneel is het betrekken van (medisch) experts via de GGD daarom van groot belang. Voor het onderwijspersoneel kan er door OCW en GGD GHOR een brief worden opgesteld, met informatie over de mogelijkheden om aan informatie en de verschillende wijzen van voorlichting te komen. De menukaart is hiervoor een goede basis. Ook kan er voor het VO een webinar worden georganiseerd om schoolleiders en docenten te helpen bij hoe ze zich het beste kunnen opstellen ten aanzien van ouders en leerlingen.

- Menukaarten van GGD GHOR – VO en MBO/HO

Onderwijsinstellingen kunnen verschillende rollen aannemen in het verhogen van de vaccinatiegraad. Hiervoor worden er door GGD GHOR menukaarten ontwikkeld. Hierbij wordt de input van onderwijskoepels, leerling- en studentenorganisaties en vakbonden gebruikt. Het eerste gesprek hierover heeft plaatsgevonden. Begin november zijn er verdere gesprekken met vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen. Randvoorwaarde is hiervoor dat de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en de lokale GGD soepel verloopt.

- Inzet van lesmateriaal – VO en MBO/HO

Voor het VO is lesmateriaal ontwikkeld over vaccinaties, dat zou nog meer promoten kunnen worden. Het lesmateriaal dat ontwikkeld is voor VO kan wellicht ook van nut zijn in het MBO. Er wordt door OCW in kaart gebracht of hier behoefte aan is en of het voor VO ontwikkelde materiaal bruikbaar is.

- Acties ouders (al dan niet als onderdeel van de menukaart) – VO

VWS (en OCW) zouden kunnen kijken welke mogelijkheden er zijn om informatie over vaccinatie nog een keer onder de aandacht van ouders te kunnen krijgen, bijvoorbeeld door middel van een brief en met het aanbieden van mogelijkheid tot gesprek met GGD. Het is van belang om daarbij aandacht te hebben voor de (culturele) achtergrond van ouders.

LNV

Aanpak

Tijdens de COVID pandemie is er aandacht geweest voor enkele specifieke LNV gerelateerde sectoren in de voedselketen. Het ging hierbij om (risico op) grote besmettingshaarden van groepen werknemers. Veelal ging het veelal om arbeidsmigranten waarbij zowel arbeid-, als woon- en transport omstandigheden een rol kunnen spelen in de verspreiding.

Bij de groep arbeidsmigranten spelen mogelijk ook specifieke drempels die leiden tot een lagere vaccinatiegraad. Er kan sprake zijn van drempels voor verminderde toegang tot de zorg, lagere bekendheid met het zorgstelsel, taalproblemen en informatieachterstand

Er zijn ook geluiden dat de vaccinatiebereidheid lager is dan gewenst, omdat arbeidsmigranten drempels ervaren bij het verkrijgen van een coronapas.

Mede naar aanleiding van uitbraken bij vleesverwerkers, zijn op verschillende plekken maatregelen genomen waar goede ervaringen mee zijn opgedaan. Zo heeft GGD Limburg specifiek ingezet op het verkleinen van de fysieke drempel, door in weekenden priklocaties in te richten bij grote huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten.

In Gelderland heeft de GGD een oplossing gevonden voor de problemen met het verkrijgen van een coronapas, door een digitaal formulier te hebben waarbij een coronapas kan worden aangevraagd en per e-mail kan worden verstrekt (na de nodige checks).

Dergelijke initiatieven kunnen helpen om de vaccinatiegraad te doen stijgen. Hiervoor lijkt zeker animo te bestaan.

Ook voor de visserij geldt dat er tijdens de lockdowns vraagstukken waren over het praktisch vormgeven van de afstandsnorm tijdens werk en transport.

Het is bij LNV niet bekend welk effect dit mogelijk heeft gehad op de testbereidheid en vaccinatie graad in deze specifieke doelgroep. Ook hier kan er sprake zijn van drempels voor toegang doordat vissers door de week vaak op zee zijn en drempels rond communicatie bij de buitenlandse bemanningsleden.

Het kan lonen om bij de visserij sectoren (kottervloot én de pelagische sector) navraag te doen of bij leden drempels worden ervaren of behoefte is aan ondersteuning, bv in de vorm van extra informatie of prik faciliteiten.

Concrete acties

Gesprekken door LNV met branches, hierbij zal de actie van de GGD'en in Limburg gebruikt worden als goed voorbeeld. Aan de branches wordt gevraagd expliciet bij leden te toetsen of zij behoefte hebben aan ondersteuning bij het gesprek/dialogoog, en of zij specifieke drempels observeren bij hun werknemers.

Aan de leden die aangeven inderdaad behoefte hebben aan ondersteuning, wordt vervolg gesprek aangeboden.

Gesprekken:

- Glastuinbouw : LTO, Groente en Fruithuis
- Vleesverwerkers: Nepluvi, COV
- Visserij sector: Vissersbond, PFA

Faciliteren van vervolg gesprekken tussen werkgevers in tuinbouw, vleesverwerking, visserij met afvaardiging van GGD/GHOR NL (programma team)

Tussenstand acties:

- Glastuinbouw: PM
- Nepluvi geeft aan dat ze belang hebben bij gezond en gevaccineerd personeel. Er is ruimte voor extra inzet: Nepluvi geeft aan dat ze grote verschillen tussen GGD's ervaren. Voorbeeld van een slachterij met verschillende vestigingen: bij de ene GGD komt een bus voorrijden om te vaccineren. Bij andere is dat onbespreekbaar -> maatwerk voor bedrijven.
Bij deze slachterij is behoefte aan hulp bij de afspraken met GGD's om meer maatwerk te leveren. Indien gewenst kunnen we de betreffende slachterij bellen voor meer info.
- Uitzendbureaus zijn erg belangrijk om te betrekken, zij zorgen niet alleen voor de werving van personeel in het buitenland, maar ook vaak voor huisvesting.

COV geeft aan dat de lage vaccinatiegraad echt een zorg voor hen is. Zij gaven meteen een voorbeeld dat veel Bulgaren en Roemenen wantrouwen hebben tegen de overheid en daarom niet open staan voor vaccinatie.

- Benadrukken ook het belang van de uitzendbureaus

COV zal nog aanvullende informatie leveren

Visserij PM

EZK

Departement: EZK			
Actie	Doelgroep(en)	Tijdspad/data	Status
In overleg met VNO-NCW vaststellen brede interventies (bijv. prikken onder werktijd) en sectorspecifieke benadering	Werknemers bedrijfslevenbreed Specifieke bedrijfslevensectoren	Eind oktober/begin november	Loopt
Selectie bedrijfslevensectoren o.b.v. vaccinatiegraad	Werknemers specifieke bedrijfslevensectoren: groothandel, (lokale) post/koeriers, fastfoodrestaurants/ijssalons, arbeidsbemiddeling/uitzendbranche, taxibranche, supermarkten, facility management en reiniging, event catering, distributiecentra, horeca: hotels/restaurants)	Eind oktober	95% (1 ^e week november overleg met VNO-NCW over selectie)
Vorbereiden sectorspecifieke gedragsinterventies (mede o.b.v. menukaart GGD GHOR)	Werknemers specifieke bedrijfslevensectoren Klanten in fitness, horeca en evenementen (tbd)	Begin november	
Uitwerken bedrijfslevenbrede campagne via VNO-NCW	Werknemers specifieke bedrijfslevensectoren	November-december	
Gesprekken specifieke sectororganisaties en uitwerken interventies per sector	Werknemers specifieke bedrijfslevensectoren Klanten in fitness, horeca en evenementen (tbd)	November-december	Eerste organisaties worden benaderd (o.a. CBL voor supermarkten)

Overheids-communicatie: heldere informatie op de RO-pagina's waarop ondernemers kunnen teruggrijpen, helpdesk informeren en met Q&A's ondersteunen, inzet social media na de persconferentie	Werknemers specifieke bedrijfslevensectoren Klanten in fitness, horeca en evenementen (tbd)	November-december	
Opzetten concrete interventies per sector	Werknemers specifieke bedrijfslevensectoren Klanten in fitness, horeca en evenementen (tbd)	December-januari	
Pilots met een financiële prikkel (actie VWS i.s.m. EZK/trojka?)	Ongevaccineerden, breed	December-januari	

Aanpak Vaccinatiegraad verhogen in bedrijfslevensectoren

Versie: concept 1 november 2021

Achtergrond

Het verzoek van de ACC is om te verkennen hoe de vaccinatiegraad via sectoren kan worden verhoogd. Dit in aansluiting op de algemene fijnmazige aanpak van VWS/GGD GHOR/RIVM die is ingezet na de massacampagne (inclusief 'prikken zonder afspraak'). Onder coördinatie van VWS zijn departementen verzocht acties in kaart te brengen om binnen 'hun' sectoren de vaccinatiegraad te verhogen.

Met een vaccinatiegraad van 85% van de volwassen bevolking zijn we in het stadium van meer complexe interventies gekomen. Groepen waarin de vaccinatiegraad nog het meeste achterblijft, zijn:

- mensen met een niet-westerse immigratieachtergrond, het meest te vinden in de grote steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag;
- mensen met religieuze, meest reformatorische gezindte, zoals in de biblebelt;
- jongeren, met name tussen de 12 en 18 jaar;
- en een gemêleerde groep van mensen die tegen vaccinatie zijn en over het algemeen slecht te bereiken zijn via de geëigende media zoals RTV en kranten.

De redenen waarom zij (nog) niet zijn gevaccineerd zijn in te delen in:

- willen wel, maar nog niet geweest;
Adequate acties zijn om het vaccineren te faciliteren en de toegang zo laagdrempelig mogelijk te maken, door bijvoorbeeld prikbusen in te zetten in de wijk of prikken zonder afspraak;
- twijfelaars;
Adequate acties zijn de dialoog aan te gaan en bijvoorbeeld medici in te zetten die het gesprek voeren en juiste informatie verstrekken;
- willen (nog) niet;
Adequate acties zijn om de dialoog aan te gaan, informatie te verstrekken, bijvoorbeeld via sleutelfiguren of medici.

Zoals het nu lijkt, is de overheid voor deze resterende groepen waarschijnlijk niet meer de juiste afzender. De beïnvloeders zijn veelal lokaal, de zgn. "witte jassen", peers en lokale professionals. Ook kunnen werkgevers een rol spelen. In relatie tot werknemers spelen verschillende discussies, waaronder die van inzet van het CTB op de werkvloer. Dit laatste valt buiten de scope van deze aanpak, aangezien CTB's niet ingezet worden als instrument om de vaccinatiegraad te verhogen (= bijvangst).

Verhogen vaccinatiegraad in sectoren EZK

EZK is gevraagd om de bedrijfslevensectoren te benaderen. Nederland telt 1,9 miljoen bedrijven, waarvan ca. 600.000 vertegenwoordigd door VNO-NCW.

Bedrijfslevensectoren buiten scope EZK opdracht: tuinbouw, visserij, slachthuizen/vleesverwerking (LNV), transport (I&W), werknemersorganisaties (SZW).

In oktober zijn gesprekken met VNO-NCW, RIVM, GGD GHOR en de gedragsexperts van DGSC-19 van start gegaan. VNO-NCW heeft aangegeven bereid te zijn om een rol te spelen via sectororganisaties en om individuele bedrijfscontacten te faciliteren voor departementen en RIVM / GGD GHOR.

NB VNO-NCW vraagt ter motivatie om eerlijke boodschap van Kabinet met LT perspectief: "Corona blijft voorlopig in ons leven."

Analyse

De EZK inzet kent twee sporen en een verkenning naar financiële prikkels, die mogelijk kan uitmonden in een derde spoor. Het eerste spoor richt zich op ongevaccineerde werknemers en eventueel zzp'ers. Met de brede achterban van het bedrijfsleven (1,9 miljoen bedrijven) is het zaak niet 'met hagel te schieten'. Dit om de capaciteit en inspanningen te richten op waar het het meest effectief is, namelijk de mate waarin niet-gevaccineerden worden bereikt in verhouding tot de inspanning en kosten die ermee gemoeid zijn. Daarom richten we ons daarbij in eerste instantie op circa 10 sectoren die op basis van de gedane analyses een lager dan gemiddelde vaccinatiegraad lijken te kennen.

Het tweede spoor richt zich op klanten. In dat spoor richten we ons met name op het vergroten van bewustwording (informereren en attenderen). Het is daarbij van belang die sectoren te betrekken die a) de doelgroep naar verwachting goed weten te bereiken en b) gemotiveerd zijn een bijdrage te leveren. Met name dat laatste is van belang om geen averechts effect te bereiken.

Op verzoek van EZK hebben de data-analisten van VWS op basis van een doelgroepanalyse en CBS-data een inschatting gemaakt van de vaccinatiegraad per beroepssector.

Aannames daarbij zijn:

- Jongeren 20% lagere vaccinatiegraad
- Personen met een migratieachtergrond een 10% lagere vaccinatiegraad
- Mensen met een rechtschristelijke achtergrond een 22% lagere vaccinatiegraad
- Laagopgeleiden een 5% hogere vaccinatiegraad

Rekening houdend met bedrijfsgrootte/sectoromvang en mogelijke impact komen de volgende sectoren in beeld voor het eerste spoor:

- Teelt onder glas (ca. 20.000 medewerkers)*
- Groothandel (ca. 240.000 medewerkers)
- Slagerijen (ca. 11.000 medewerkers)*
- (Lokale post &) koeriers (ca. 17.000 medewerkers)
- Horeca: fastfoodrestaurants, ijssalons etc. (ca. 58.000 medewerkers)
- Arbeidsbemiddeling en uitzend-/uitleenbureaus (ca. 64.000 medewerkers)
- Taxi (hoge transmissie branche) (ca. 18.000 medewerkers)
- Supermarkten (incl warenhuizen en non-food winkels) (ca. 27.000 medewerkers)
- Facilitymanagement en reiniging (ca. 36.000 medewerkers)
- Event catering (CTB-sector) (ca. 25.000 medewerkers)
- Distributie centra (knooppunt voor veel transport sectoren) (ca. 4.000 medewerkers)

Horeca:

- Hotels (CTB-sector) (ca. 23.000 medewerkers)
- Restaurants (CTB-sector) (ca. 96.000 medewerkers)

* Sectoren vallen binnen scope LNV

Aanpak eerste spoor

Uit de resultaten van het RIVM/GGD GHOR onderzoek blijkt dat de overheid niet altijd meer de juiste afzender is. In deze fase is een tweesporenbeleid wenselijk, zodat de communicatie elkaar onderling versterkt van de overheid en van de sectoren zelf. EZK ondersteunt en de sectoren informeren (lees: dialogiseren en faciliteren) deze specifieke doelgroepen. De volgende startaanpak wordt voorgesteld voor de eerstvolgende maanden. Gelet op de complexiteit van het vraagstuk volgt de aanpak een iteratief proces.

Sectorale interventies via werkgevers

Eind oktober 2021

- Gap-analyse vaccinaties in bedrijfslevensectoren – actie VWS/CBS/RIVM

Begin november 2021

- Vervolggesprek met VNO-NCW, RIVM, GGD GHOR en DGSC-19 op basis van data-analyse en gedragsadviezen
- Menukaart GGD GHOR/aanpak gedragsadviezen op maat voor sectoren (actie GGD GHOR/DGSC-19)

November-december 2021

- Onderwerp fijnmazig vaccineren op sectortafels onder de aandacht brengen, houden en ondersteuning aanbieden, zoals de toolkit (is al ontwikkeld). Concreet gaat het om gesprekken samen met VNO-NCW met sectororganisaties voor:
 - o groothandel, (lokale) post/koeriers, fastfoodrestaurants/ijssalons, arbeidsbemiddeling/uitzendbranche, taxibranche, supermarkten, facility management en reiniging, event catering, distributiecentra, horeca: hotels/restaurants (actie EZK/DGSC-19/GGD GHOR/RIVM + VWS).
- Uitwerken interventies per sector (actie sectoren/EZK/DGSC-19/GGD GHOR/RIVM + VWS).
- Overheidscommunicatie uitwerken: heldere informatie op de RO-pagina's waarop ondernemers kunnen teruggrijpen, Q&A's, inzet social media na de persconferentie.

December 2021-januari 2022

- Opzetten concrete interventies per sector (actie EZK/DGSC-19/GGD GHOR/RIVM + VWS). Gedacht kan worden aan:
 - Prikbussen bij het terrein van de werkgever;
 - Uitnodigen GGD voor voorlichting op het werk;
 - Mogelijkheden verkennen voor acties vanuit de bedrijfsarts.

Brede interventies*November-december 2021*

- Bedrijfslevenbrede campagne: "Je kunt je laten prikken onder werktijd." (via VNO-NCW/MKB-NL, *bbc, onderbouwing gedragsadvies nodig*).

Aanpak tweede spoor

- Samenwerking met fitnessketens, horeca en evenementensector om klanten te activeren om zich te laten vaccineren (*timing essentieel, rekening houden met gevoelens in horeca/evenementensector, potentieel moet daar nader worden onderbouwd*).

Eerste helft November

- Er zullen gesprekken worden gevoerd met een aantal sectoren waar EZK goede ingangen heeft en in wiens klantenkring naar verwachting relatief veel ongevaccineerden zitten, of die naar verwachting profiteren van een hoge vaccinatiegraad, omdat restricties die hen raken daardoor minder waarschijnlijk nodig zijn. In de eerste plaats denken we aan fitnessketens, horeca en evenementensector. Doel is om via gerichte onderling afgestemde communicatie klanten te activeren om zich te laten vaccineren. Kanttekening hierbij is dat een deel van genoemde sectoren, momenteel erg negatief oordeelt over de overheid. Het is dus onzeker of deze sectoren een bijdrage willen leveren.

Tweede helft November

- Uitwerking van de communicatieboodschappen. Hierbij stellen we een bottom-up aanpak voor, waarbij sectoren zelf een campagne bedenken en waarbij EZK (i.o.m. VWS/GGD GHOR/RIVM) toetst of de boodschap aansluit bij de overheidscommunicatie. Verwachting is dat sectoren zich niet 'voor het karretje van de overheid' willen laten spannen door het verkondigen van een door de overheid bedachte boodschap. EZK zal regelmatig met de sectoren overleggen, zodat voldoende voortgang wordt geboekt.

December en januari

- Uitrol sectorale campagnes.
- Verkenning financiële prikkels (aanpak te bespreken tussen VWS en EZK/trojka)

December 2021-januari 2022

- Pilots met een financiële prikkel aan vraag- en/of aanbodzijde (studie in Zweden¹ toont 4-5% hogere vaccinatiegraad door beloning van EUR 20; opinieartikel in Trouw suggereert een boodschappenbon voor prikken in achterstandswijken²; in VS ervaringen met beloning voor huisartsen). Hiertoe zal advies gevraagd worden bij gedragsexperts RIVM en DGSC-19, mogelijk met input van een gezondheidseconoom (actie VWS-EZK).

¹ [Monetary incentives increase COVID-19 vaccinations \(science.org\)](https://www.science.org)

² [Haal ongevaccineerden in achterstandswijken over met een boodschappenbon | Trouw](#)

VWS

Departement: VWS			
Actie	Doelgroep(en)	Tijdspad/data	Status
VWS domeinen			
Webinars vaccinatie	Zorgprofessionals	Beschikbaar	Voltooid
Gesprekken Unicef en Kinderombudsman	Jeugd – kinderen die niet gevaccineerd kunnen/willen worden		Lopend
Vaccineren en informeren in ziekenhuizen door middel van pop-up locaties.	Ziekenhuispersoneel	Per 1 oktober gestart in Maasstad ziekenhuis. Na 1 week opgeschaald naar 5 andere regio's.	Loopt
Gesprekken met medewerkers over vaccinatie onder begeleiding van psycholoog	Medewerkers LZ instellingen		Loopt
Handreiking effectieve/goede communicatie	Zorgprofessionals (CZ/LZ)		Loopt
Informeren belang vaccineren en gesprekken met twijfelaars	Zorgprofessionals, seniorenorganisaties, mantelzorgers	Continu doorlopend	Loopt
Campagne topsporters laten zien dat ze gevaccineerd zijn	Jongeren/sporters		Nog te starten, gesprek met bond
Campagne vaccineren om de sport open te houden via sportbonden naar hun leden	Sporters		Nog te starten, gesprek met bond
Opschalen informeren en vaccineren door	Ziekenhuispersoneel.	In 12 regio's zijn ziekenhuisbesturen al in gesprek.	Start op korte termijn

middel van pop-up locaties.			
Enkele voorbeelden vaccinatiecampagne breed			
Vaccineren bij huisartsen met focus op religieuze achtergrond (vaccineren 'achter gesloten deuren')	Mensen die zich ondanks de negatieve houding van hun gemeenschap toch willen laten vaccineren.		Loopt
Speciale prikuren en priklocaties voor mensen met prikangst.	Mensen die zich wél willen laten vaccineren, maar die door prikangst belemmert worden.	Mogelijk in nagenoeg alle regio's.	Loopt
Voorlichting vaccineren en zwangerschap	Zwangeren		Loopt
Gesprek over vaccineren bij testlocaties.	Mensen die zich laten testen en die nog niet gevaccineerd zijn.	In Leiden nu 3 weken actief. Opschaling naar andere regio's in gang gezet.	Loopt/wordt op korte termijn gestart
Voorlichting door apotheken in de G4, i.s.m. KPMG.	Personeel G4.	Start begin november.	Start op korte termijn

Toelichting acties VWS

Als departement zet VWS samen met RIVM, GGD en anderen fors in op de vaccinatiecampagne in brede zin. Daarbij zijn diverse groepen zorgmedewerkers betrokken van voorlichting tot toediening. Het is een wat arbitrair proces om te knippen welke interventies en (voorlichtings)activiteiten raken aan zorgprofessionals en/of de sectoren van VWS (ook sport en jeugd) en welke daar wel positieve impact op hebben maar (ook) voor een breder publiek bedoeld zijn.

Ter illustratie zijn zodoende een aantal concrete acties t.a.v. zorgprofessionals en VWS achterban opgenomen, aangevuld met enkele andere, bredere acties met ook impact op de zorg/VWS achterban.

Sectoren en doelgroepen

Curatieve zorg

Binnen de curatieve zorg is de vaccinatiegraad naar schatting hoog, met name onder personeel in ziekenhuizen en de huisartsen. De vaccinatiegraad wordt geschat op meer dan 90%. Er is een minder goed beeld van de vaccinatiegraad binnen de GGZ.

Langdurige zorg

Weinig inzicht in exacte cijfers omdat er in de langdurige zorg niet 'zelf' geprikt is. De verwachting is dat de vaccinatiegraad hier lager is dan in CZ.

Sport

Sport is een belangrijke tak om mee te nemen, omdat veel mensen in Nederland sporten, ongeacht leeftijd en achtergrond. De vaccinatiegraad binnen deze sector kan dus ver uiteen lopen tussen verschillende locaties/regio's. De grootste winst is waarschijnlijk te behalen in regio's waarvan bekend is dat de vaccinatiegraad achterblijft, bijvoorbeeld bij sportverenigingen in wijken met een hoog percentage mensen met een migratie achtergrond of lage sociaal economische status.

Jeugd

Verantwoordelijk voor het stelsel van preventie en jeugdhulp, zoals dit in de Jeugdwet is vastgelegd. Hier ligt o.a. de ondersteuning van gemeenten belegd.

Maatschappelijke ondersteuning

Betreft bevorderen van maatschappelijke participatie; mantelzorg en vrijwilligerswerk, leefbaarheid.

Acties die lopen**Curatieve Zorg**

In samenwerking met de GGD is een handreiking voor effectieve/goede communicatie voor zorgprofessionals opgesteld. Zowel CZ als LZ zal dit delen met werkgevers.

Grote gespreksronde met koepels (werkgevers en beroepsgroepen): werkgevers geven aan zelf actie te ondernemen om de vaccinatiegraad te verhogen.

Vaccineren en informeren in ziekenhuizen - Op 1 oktober is de pop-up vaccinatie locatie in het Maasstad Ziekenhuis geopend. Na 1 week interventie is er opgeschaald naar andere regio's. In 5 regio's zijn nu pop-up locaties geopend: Gooi- en Vechtstreek, Hart voor Brabant, Hollands-Midden, Limburg Zuid en Rotterdam-Rijnmond. Hierbij worden ook sleutelfiguren ingezet. De informatieverstrekking verloopt via GGD/VWS/RIVM via meerdere kanalen, in meerdere talen.

Langdurige zorg

Vaccinatie Webinars - Middels samenwerking van verschillende brancheorganisaties (VenVN, ActiZ) zijn er webinars gemaakt die focussen op het voeren van gesprekken over vaccinaties met zorgpersoneel. Hierin wordt ingegaan op o.a. de bijwerkingen en veiligheid vaccins.

Begeleide gesprekken - Organisatie gesprekken binnen LZ instellingen op de werkvloer met medewerkers over vaccinatie, vaak begeleid door een psycholoog.

Handreiking effectieve/goede communicatie voor zorgprofessionals delen – zie LZ.

Maatschappelijke ondersteuning

Er vindt zeer frequent contact plaats met het veld (professionals, maar ook seniorenorganisaties/mantelzorgers). Hier wordt het belang van vaccineren consequent besproken. Daarnaast zijn er frequent gesprekken met twijfelaars.

Jeugd

Gesprekken Kinderombudsman/Unicef - Er zijn gesprekken met o.a. de Kinderombudsman met betrekking tot individuele vaccinatie casussen. Hierbij gaat het over mogelijke oplossingen voor kinderen die nu niet gevaccineerd kunnen/willen worden.

Ook met Unicef wordt er gesproken over vaccinaties bij kinderen.

Sport

Er wordt met de sector (o.a. bonden) gesproken over 2 campagnes, te weten een campagne met topsporters die laten zien dat ze gevaccineerd zijn en een campagne met betrekking tot vaccineren om de sport open te houden via sportbonden naar hun leden.

VWS brede campagne (i.s.m. RIVM, GGD)

- Vaccineren bij huisartsen (focus op religieuze achtergrond) - Samen met huisartsen zijn er brieven gestuurd aan alle inwoners met oproep tot vaccineren (bijvoorbeeld in URK). Hierbij worden ook sleutelfiguren binnen de gemeenschap ingezet. GGDs brengen opgetrokken spuiten naar huisartsen zodat mensen die dat willen op 'neutraal' termijn achter gesloten deuren gevaccineerd kunnen worden. Gezondheidsbevorderaars informeren en vaccineren op tactische/niet zichtbare plaatsen.
- Prikangst - Samen met de zorgsector is er een handleiding voor prikangst gemaakt en wordt er per regio een locatie waar mensen terecht kunnen.
- Informatie bij testlocaties - In Leiden zijn de test- en vaccinatielocaties sinds drie weken onder één dak gehuisvest. Bezoekers van de testlocatie worden door medewerkers van de GGD gewezen op de mogelijkheden voor vaccineren. Desgewenst wordt er ter plekke een afspraak gemaakt. Zaterdag 16 oktober is bijgehouden hoeveel mensen hiervan gebruik maken. Die dag waren er 17 bezoekers die zich niet hadden laten vaccineren. Na het attenderen door een GGD-medewerker op de mogelijkheden voor vaccinatie hebben 5 mensen ter plekke een vaccinatie-afspraak gemaakt, dit is dus ongeveer 1 op de 3 van de groep die aan de criteria voldoet. Het lijkt dus zeer effectief om dit verder uit te werken. Vaccineren is ook opgenomen in het belscript van de GGD en ook in gesprekken met Testen voor Toegang.
- Zwangerschap voorlichting - Ook wordt er specifiek aandacht besteed aan veiligheid i.r.t. zwangerschap
- Vanaf begin november start er een voorlichting door apotheken in de G4 steden.

Aanvullende acties

Opschalen van vaccineren en informeren in ziekenhuizen - In 12 regio's zijn ziekenhuisbesturen in gesprek om op korte termijn ook pop-up locaties te openen: Amsterdam, Drenthe, Flevoland, Gelderland Midden, Gelderland Zuid, Groningen, Limburg-Noord, Noord-Oost Gelderland, Utrecht, Twente, Zeeland.

Uitbreiding informatie bij testlocaties - In Leiden leek de koppeling tussen testen en vaccineren effectief. Andere regio's zullen volgen, hiervoor wordt er een richtlijnen document opgesteld door artsen ter ondersteuning van andere regio's. Tevens wordt er met het RIVM gekeken naar ruimte in de richtlijnen om de groep die hiervoor in aanmerking komt te vergroten. Het merendeel van de regio's gaat naar testen en vaccineren onder 1 dak (o.a. Hollands Midden, Alphen en Leiden, Amsterdam, Brabant Zuid-Oost, Almere en Zuid-Limburg, IJsselland en Gelderland Zuid).

Platformoverleg Corona en Jeugd - Op 18 november vindt er een bijeenkomst plaats waar vaccinatie expliciet besproken zal worden, ondanks de gevoeligheid van het thema.

SZW

Departement: SZW			
Actie	Doelgroep(en)	Tijdspad/data	Status
Periodiek overleg met sociale partners	Werkenden (alg.)	Periodiek	Doorlopend
Handreiking voor vragen naar vaccinatiestatus	Werkgevers	Afgerond	Afgerond
Vertalen promotiemateriaal	Arbeidsmigranten	Afgerond	Afgerond
Uitwerking wetgeving CTB's	Werkenden (alg.)	PM	Beginfase
Communicatieactie via Arboportaal	Arboprofessionals, werkgevers, werkenden	PM	Nog niet gestart
Agendering in <i>Doorbraakoverleg</i>	Gemeenten, kwetsbaren	PM	Nog geen datum geprikt
Uitbreiding handreiking voor werkgevers	Werkgevers	PM	Waarschijnlijk overbodig geworden
Medewerkers bij GGD aannemen die Pools/Bulgaars/Romeens spreken	Arbeidsmigranten	PM	Onduidelijk
Proces voor verkrijgen QR-code voor buitenlanders vereenvoudigen	Arbeidsmigranten	PM	Onduidelijk

Werkenden in algemene zin

Lopende acties

- Handreiking voor werkgevers rond de vraag in welke gevallen een werkgever in gesprek mag vragen naar vaccinatiestatus van werknemers ([link](#)).
- De handreiking gaat daarnaast o.a. in op de rol van de bedrijfsarts, een vaccinatieverplichting en coronatoegangsbewijzen.
- Periodiek overleg met sociale partners op centraal niveau over de corona-aanpak, waarbij regelmatig wordt gesproken over vaccineren.
- We vragen daarin ook waar werknemers en werkgevers behoefte aan hebben, en hoe het Rijk hen daarbij kan ondersteunen. VNO-NCW heeft bijvoorbeeld een campagne opgezet waarin mensen worden opgeroepen om zich te laten informeren over vaccinatie ([link](#)).
- Vakbonden zijn echter terughoudend als het gaat om het stimuleren van vaccinatie, en wijzen vaak op de rechten van werknemers. De plannen over een mogelijke verplichting tot gebruik van CTB's voor werknemers heeft er ook voor gezorgd dat de opstelling van vakbonden kritischer is geworden. We blijven in gesprek met werknemers en werkgevers, maar zien op dit moment beperkte bereidheid bij vakbonden om vaccinatie van werkenden te stimuleren.
- Uitwerking wetgeving CTB's
 - o Hoofddoel van deze maatregel is niet om vaccinatiegraad te bevorderen, maar het is wel een belangrijk bijeffect.
- Bovendien is relevant dat deze actie verdere ondersteuning aan werkgevers om het goede gesprek te voeren grotendeels overbodig maakt, omdat de keuze voor een gestrekt been zich lastig verhoudt tot een uitgestoken hand.

Mogelijke toekomstige acties

- Communicatieactie via Arboportaal
 - o Het Arboportaal bereikt met 1,5 miljoen bezoekers per jaar in potentie veel mensen. Het platform wordt niet alleen bezocht door arboprofessionals, maar ook door werkgevers, werknemers en studenten (samen goed voor 54% van de bezoekers).
 - o De boodschap van de communicatieactie kan in overleg met VWS worden vastgesteld.

Kwetsbare mensen (en bijstand)

Lopende acties

- De huidige vaccinatie-aanpak richt zich op dit moment al op wijken waar de vaccinatiegraad achterblijft en er is aandacht in de communicatie voor mensen met een niet-westerse migratie-achtergrond of laaggeletterden. Daarmee is de vaccinatie-aanpak deels al gericht op kwetsbare mensen, omdat deze kenmerken daarmee correleren.

Mogelijke toekomstige acties

- Het onderwerp zou geagendeerd kunnen worden in het zgn. *Doorbraakoverleg*. Dat is een overleg tussen OCW, VWS, SZW, BZK, JenV, VNG en gemeenten en vindt wekelijks op vrijdag plaats. PDGSC-19 is ook vertegenwoordigd. Binnen het Doorbraakoverleg is vaker (ad hoc) gesproken over de corona-aanpak. Agendering kan helpen om input op te halen wat gemeenten al doen, goede voorbeelden te delen en te vragen of gemeenten nog aanvullende mogelijkheden zien om de vaccinatiegraad verder te verhogen, en op welke manier het Rijk/GGD/RIVM/etc. hen daarbij kan ondersteunen. Een alternatief gremium voor agendering is een bestuurlijke tafel, de *Brede regietafel sociaal domein plus*. Deze bijeenkomst staat geagendeerd voor 17 november.

Kinderopvang

Lopende acties

- SZW heeft het onderwerp op 14 oktober besproken in een overleg met de sectorpartijen. Zij reageerden terughoudend op het idee om een rol in te spelen in het verhogen van de vaccinatiegraad, vanwege de grote polarisatie in de vaccinatiediscussie, en omdat ze het belang van het kind voorop willen stellen en ouders niet voor het hoofd willen stoten.
- Concreet is afgesproken dat de sectorpartijen de komende tijd voor zichzelf nagaan of zij een rol zien voor zichzelf en welke behoeften er zijn in hun achterban. SZW blijft in overleg met de sectorpartijen en we kijken hoe we daarin kunnen faciliteren.

Mogelijke toekomstige acties

- Afhankelijk van uitkomsten reflectie veldpartijen.

Arbeidsmigranten

Lopende acties

- Er is sinds januari ongeveer een werkgroep met VWS, RIVM en GGD-GHOR die bekijkt hoe je de toegang tot vaccinaties voor EU-arbeidsmigranten kan vergroten. Resultaten uit die werkgroep zijn vertalingen van communicatiemateriaal dat ook via sociale partners en www.workinnl.nl verspreid wordt, daarnaast zijn er regionale initiatieven tot stand gekomen, bijv. in Haaglanden (Broodfabriek waar tolken aanwezig waren; prikbus van Otto Workforce, etc.)
- Bij al deze initiatieven hebben we geleund op goede gesprekken met zowel werkgevers als werknemersverenigingen, specifiek ABU, NBBU en FNV. Tevens hebben we het maatschappelijk middenveld (bijv. stichting FairWork) betrokken. Dit ook om potentiële signalen over mogelijke drang en dwang tijdig in zicht te krijgen.
- Het is belangrijk om scherp te krijgen of arbeidsmigranten daadwerkelijk achter lopen. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met mensen die in het thuisland gevaccineerd zijn (oftewel: waar komt het beeld vandaan dat arbeidsmigranten achter lopen?).

Mogelijk toekomstige acties

Als je wil weten hoe de graad verder omhoog kan is het verstandig om met sectorpartijen in overleg te treden, om te ontdekken waar zij nog winst zien en dat regelen. Het is belangrijk om zowel werkgevers- als werknemersverenigingen te benaderen. Daarmee ontwikkel je een gebalanceerde aanpak.

Uit die gesprekken komen twee suggesties steeds naar voren, maar waar SZW helaas niet voor verantwoordelijk is:

- Ondanks vertalingen van materiaal is het nooit gelukt om echt Pools/Roemeens/Bulgaars-sprekende mensen aan te nemen bij bijv. de telefonische lijn van GGD. Het talenbeleid van de Rijksoverheid blijft echt sterk achter bij de behoeften van mensen in Nederland. Een groot deel spreekt de taal niet en die moet je echt in de eigen taal informeren en helpen als dat ook maar enigszins haalbaar is.
- Daarnaast is het vrijwel onmogelijk om gemakkelijk aan de QR-code te komen. Hier moeten gemakkelijkere oplossingen voor bedacht kunnen worden. Op dit moment is het erg bureaucratisch voor mensen en die haken dan af in zo'n proces.

JenV

Departement: Justitie en Veiligheid			
Actie	Doelgroep(en)	Tijdspad/data	Status
Aanbieden vaccin	Justitiabelen en asielzoekers	Heden	Actie blijven continueren
Voorlichting geven over het belang van vaccinatie	Justitiabelen, asielzoekers en diverse religieuze en levensbeschouwelijke koepels	Heden	Afgerond/actie blijven continueren
Vorbereiding op boosterprik	Justitiabelen	Heden	In afwachting van de aanbevelingen over de derde dosis van de coronavaccins
Aandacht voor naleving basismaatregelen onder personeel	Justitiabelen	Heden	Actie blijven continueren
MJenV heeft in twee overleggen met de koepels aandacht gevraagd voor het belang van vaccinatie en wat de verschillende koepels kunnen betekenen om mensen uit de verschillende achterbannen te stimuleren zich te laten vaccineren.	Religieuze en levensbeschouwelijke koepels	Half september jl.	Afgerond
Communicatievoorstellen om de achterban van koepels beter te bereiken moeten nader bekeken worden.	Religieuze en levensbeschouwelijke koepels	November 2021	In ontwikkeling

Nadere uitwerking acties JenV ophogen vaccinatiegraad:

Sectoren, doelgroepen:

- Justitiabelen (Dienst Justitiële Inrichtingen – DJI)
 - o *In de inrichtingen is de vaccinatiebereidheid sterk wisselend. Justitiabelen hoeven niet te delen of ze zijn gevaccineerd. Het vermoeden is dat de vaccinatiegraad van deze populatie laag is.*

- Asielzoekers (Centraal Orgaan opvang asielzoekers – COA)
 - o *Bij een meting van GezondheidsZorg Asielzoekers (GZA) in september bleek dat iets meer dan de helft van alle COA bewoners minimaal 1 maal gevaccineerd is. Kanttekeningen hierbij zijn dat:*
 - *Er rond de 800 vaccinaties van de GGD nog niet waren ingevoerd in de systemen van GZA ten tijde van de peiling.*
 - *Een deel van de bewoners van noodopvanglocaties wel al was gevaccineerd maar nog niet geregistreerd bij het COA.*
 - *Een onbekend aantal bewoners mogelijk al elders gevaccineerd is bij binnenkomst maar dit niet is geregistreerd.*

- Religieuze en levensbeschouwelijke koepels
 - o het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO),
 - o het Centraal Joods Overleg (CJO),
 - o het Contactorgaan Moslims en Overheid (CMO),
 - o de Hindoeraad Nederland (HRN), en
 - o de Boeddhistische Unie Nederland (BUN).

Acties die lopen:

DJI:

- De inrichtingen geven voorlichting over het belang van vaccinatie. De medische diensten investeren veel in voorlichting door individuele gesprekken met justitiabelen te voeren.
- DJI biedt alle nieuwe justitiabelen een vaccin aan bij aanvang detentie (medische intake).
- Later kunnen justitiabelen ook terecht bij de medische dienst om een vaccinatie afspraak te maken.
- Inrichtingen kunnen over vaccins beschikken en houden prikmomenten a.d.h.v. een inventarisatie onder de justitiabelen. De inrichting voert regie op de vaccinatie van justitiabelen. Zij prikken in de inrichting zelf of maken afspraken met de GGD om op locatie te komen prikken.
- DJI streeft ernaar om het vaccineren zoveel mogelijk in de reguliere processen in te passen.
- DJI heeft elke week overleg met het RIVM over de nieuwe ontwikkelingen uit het rijksvaccinatieprogramma.
- In afwachting van de aanbevelingen over boosterprik of derde dosis van de coronavaccins zijn al acties in gang gezet met het RIVM.
- Voor het personeel geldt dat er aandacht wordt besteed in de inrichtingen over het (veilig) werken in een gesloten setting en het in acht nemen van de basismaatregelen.

COA:

- Voor de periode tot en met 31 december van dit jaar hebben COA, GZA en GGD in overleg met RIVM en VWS afspraken gemaakt over het vaccineren van asielzoekers.
- Het betreft een samenwerking waarbij de logistieke organisatie bij het COA ligt, de administratie/registratie bij het GZA en de vaccinatie/ voorlichting bij de GGD.
- Dit geldt zowel voor de eerste prik die wordt aangeboden bij binnenkomst als voor de tweede prik die op de andere locaties wordt aangeboden.
- Het is bij het COA inzichtelijk waarom sommige bewoners niet gevaccineerd willen worden.
- Een deel van de mensen die Dublin hebben of kansloze procedures doorlopen komen niet, omdat ze zonder vaccinatiebewijs niet op een vliegtuig gezet kunnen worden door DT&V (tenminste, dat is de overtuiging, laatste strohalm om niet uit Nederland te kunnen worden gezet).
- Er gaan verhalen rond dat vrouwen niet meer zwanger zouden kunnen raken als ze gevaccineerd zijn.

Religie of cultuur:

- Het is aan God hoe ze corona doormaken zonder vaccinatie, angst voor voodoo.
- Jongeren zijn bang dat hun gezonde lijf door de vaccinatie aangetast zal worden.
- Idee dat corona een Westerse ziekte is.
- Een deel van de bewoners (meerdere nationaliteiten) vertrouwt het vaccin niet, er zouden bestandsdelen inzitten die niet halal zijn.

Religieuze en levensbeschouwelijke koepels:

In twee overleggen met de koepels (m.u.v. het CJO) van half september jl. heeft de Minister (in zijn hoedanigheid als Minister van Eredienst) al aandacht gevraagd voor het belang van vaccinatie en wat de verschillende koepels kunnen betekenen om mensen uit de verschillende achterbannen te stimuleren zich te laten vaccineren. Het gaat daarbij vooral om de groep mensen die niet durven, het nog niet goed weten of nog niet bereikt zijn (b.v. vanwege taalbarrière) en minder om de mensen die uit principe zich niet willen laten vaccineren.

CIO (een samenwerkingsverband van 29 christelijke kerken en twee Joodse gemeenschappen, behartigt de belangen van deze organisaties bij de overheid)

Het CIO-moderamen heeft op 29 oktober jl. een brief gezonden aan alle 31 aangesloten kerkgenootschappen, waarin het CIO – hoewel het een individuele verantwoordelijkheid betreft om zich wel of niet te laten vaccineren - het belang onderstreept van vaccinatie in het licht van de bestrijding van de pandemie.

CJO (de koepel van Joodse organisaties in Nederland en behartigt de belangen van de Joodse gemeenschap bij de overheid en in de samenleving)

Binnen de gemeenschap is niet speciaal aandacht besteed aan het verhogen van de vaccinatiegraad, omdat de indruk is dat de meeste mensen al gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot vaccineren. Inschatting is dat geen verdere acties nodig zijn.

CMO (een samenwerkingsverband van ruim 380 moskeeën en 10 koepels dat de belangen van moslims bij de Nederlandse overheid en de politiek behartigt)

In het overleg van half september heeft het CMO aangegeven goede ervaringen te hebben met de mogelijkheid om in (in een zaal van) de moskee een vaccinatie te halen (niet beperkt tot moskeegangers maar ook mensen uit de wijk hebben toegang). In een aantal grote steden is in samenwerking met de GGD een dergelijke voorziening opgezet om mensen te vaccineren.

Verder is tijdens het vrijdagmiddaggebed (in een aantal moskeeën) de oproep gedaan om zich te laten vaccineren.

HRN (de HRN is een representatief orgaan voor de totale Hindoegemeenschap in Nederland en is gesprekspartner voor de overheid als het gaat om aangelegenheden inzake het hindoeïsme in Nederland).

In de afgelopen periode hebben de Hindoe priesters in de tempels veel aandacht besteed aan het belang van vaccineren. De HRN heeft de indruk dat daarop verder inzetten niet veel extra resultaat zal opleveren.

BUN (een vereniging van achtenveertig boeddhistische groeperingen in Nederland; de meeste boeddhistische tempels zijn lid van de BUN. De BUN is gesprekspartner voor de overheid).

De indruk is dat de meeste mensen al gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot vaccineren en er geen verdere actie nodig is, omdat vaccineren niet echt een probleem is bij de achterban.

Aanvullende acties:

- Huidige aanpak continueren.
- Er ligt geen concrete hulpvraag bij DJI/COA vanuit de gedachte dat alle partijen die betrokken moeten worden reeds betrokken zijn.
- Best practices vanuit andere beleidsdomeinen toepassen.
- Enkele religieuze en levensbeschouwelijke koepels hebben suggesties voorgesteld om hun achterban beter te bereiken. Eén van de religieuze organisaties vraagt hiervoor financiële ondersteuning. Deze ideeën worden nader bekeken.

IenW

Departement: IenW			
Actie	Doelgroep(en)	Tijdspad/data	Status
Verkennd gesprek met Deltalinqs	Medewerkers distributiecentra	Nov. 2021	Loopt
Verkennd gesprek over verlenging vaccinatieprogramma Zeevarenden op lange termijn	Zeevarenden	Nov. 2021	Loopt
Mogelijkheid tot inzetten van Zeemanshuizen als priklocatie en/of voor communicatie	Zeevarenden	Nov. 2021	Loopt
Mogelijkheid tot inzetten van verzorgingsplaatsen als priklocatie en/of voor communicatie	Wegtransporteurs	Nov. 2021	Loopt

Verhogen vaccinatiegraad transportsector

Inleiding

Naar aanleiding van de ACC bespreking van 23 september jl. is binnen IenW verkend waar met branches en sectoren een aanvullende inspanning kan worden gedaan voor het verhogen van de vaccinatiegraad. I&W heeft zich bij deze actie primair gericht op de transportsector, omdat hier vermoedelijk de vaccinatiegraad relatief laag is. Dit vermoeden is op basis van de cijfers over lage testbereidheid van deze sector (Bron: CBS). Uit RIVM onderzoek blijkt dat testbereidheid een graadmeter kan zijn voor vaccinatiebereidheid. Het CBS komt in november met meer specifieke cijfers over de vaccinatiegraad. Vooruitlopend daarop is gekeken naar mogelijkheden om de vaccinatiegraad te verhogen.

Doel

Het doel is verhoging van de vaccinatiegraad in de transportsector waar dit mogelijk en zinvol lijkt op basis van de inschatting waar de vaccinatiegraad lager ligt dan het landelijk gemiddelde. Het uitgangspunt daarbij is om mensen die nog niet zijn gevaccineerd van de juiste informatie te voorzien, en/of het vaccineren laagdrempelig te maken zodat ze geen praktische belemmeringen (meer) ervaren. Daarnaast wordt ook een bijdrage geleverd aan de internationale doelstelling met betrekking tot verhogen van de vaccinatiegraad. Daarbij wordt gekeken naar de samenwerking over de grenzen heen. Hoewel buitenlandse transporteurs niet direct meetellen in de cijfers van NL, kunnen in samenwerking met andere lidstaten mogelijk praktische belemmeringen worden weggenomen. Denk aan transporteurs die in NL geen afspraak kunnen maken in verband met onregelmatige werktijden. Zij zouden zich in het vervolg in het buitenland kunnen laten vaccineren. Een mooi voorbeeld is de reeds ingezette vaccinatiecampagne voor zeevarenden

waardoor zeevarenden die een Nederlandse haven aandoen zich gratis kunnen laten vaccineren ongeacht hun nationaliteit.

IenW sectoren

- De netwerken waar IenW voor aan de lat staat zijn weg, spoor, water en lucht. Voor deze opdracht is naar transport over de weg, spoor, water en door de lucht gekeken. Relevante partijen zijn:
 - o Weg: Evofenedex, NIWO, TLN en KNV
 - o Spoor: NS, OV-NL.
Voor spoorgoederenvervoer: DBNetz en Railgood
 - o Water: BLN Schuttevaer en KVNR
 - o Luchtvaart: KLM

Aanpak

De IenW sectoren zijn onder te verdelen in subgroepen als: koplopers (gevaccineerden), middenmoters en achterblijvers (principiële vaccinweigeraars). In dit plan van aanpak richten we ons op de middenmoters. Dit is de subgroep waar de twijfelaars of sectormedewerkers die (praktische) belemmeringen ervaren onder vallen. Allereerst is intern IenW het gericht benaderen van een aantal sectoren verkend. Er zijn gesprekken gevoerd met de volgende beleidsdirecties:

- DGMO/VV: CBR
- DGMO/Wegverkeersbeleid: Wegvervoerders (TLN)
- DGMO/OVS: OV-vervoerders (NS)
- DGLM/Luchtvaart: Vliegtuigmaatschappijen (KLM)
- DGLM/Maritieme Zaken: BLN Schuttevaer, KVR (zeevarenden), Havenbedrijf Rotterdam

In deze verkennende gesprekken stonden de volgende onderwerpen centraal:

- Aanleiding
- Mogelijkheden (open gesprek, informeren, attenderen, belemmeringen wegnemen)
- Wat is het beeld van de vaccinatiegraad in sectoren?
- Met welke partijen zou contact kunnen worden gelegd om (de vaccinatiegraad), mogelijke belemmeringen, informatiebehoefte te achterhalen?

Naar aanleiding van deze interne gesprekken zijn/worden gesprekken met de sectorpartijen gevoerd. Het gaat er om dat met de sectorpartijen een open gesprek wordt gevoerd over de (on)mogelijkheden die zij ervaren en of zij een rol voor zichzelf zien en of er hulp kan worden geboden op het vlak van informatie, fysieke belemmeringen, etc. Tevens wordt de mate van weerstand verkend, waar de weerstand vandaan komt en waar de behoefte van de doelgroep ligt. Kortom: we willen achterhalen waar het aan ligt dat mensen in deze sectoren nog niet gevaccineerd zijn. Soms kunnen praktische belemmeringen ten grondslag liggen om niet te vaccineren. Denk hierbij aan de afstand tot de vaccinatie locatie, openingstijden, etc. In andere gevallen kunnen er twijfels bestaan over het vaccin zelf, bijvoorbeeld het vaccin is te snel ontwikkeld, je kunt er onvruchtbaar van worden, wantrouwen, enz.

Per belemmering zal worden gekeken welke ondersteuning kan worden geboden, en welke oplossing/benadering nodig is. Praktische belemmeringen kunnen worden meegenomen door laagdrempelig aanbod. Ook is een goede informatievoorziening nodig, door een persoon of instantie die vertrouwd wordt, en de boodschap begrijpelijk kan maken in de taal of op het niveau dat verstaan wordt. Sommigen zullen gerichte informatievoorziening of het wegnemen van fysieke belemmeringen een stimulans vinden en daarom kunnen ze ervoor kiezen om zich alsnog te laten vaccineren.

Resultaten gesprekken

In onderstaande tabel staan de resultaten van de gesprekken met de sectoren die tot nu toe zijn gevoerd. Uit de gesprekken blijkt dat er mogelijkheden zijn in de transportsector over het water en over de weg rond het verhogen van de vaccinatiegraad. Denk hierbij aan de mogelijkheid tot

inzetten van Zeemanshuizen als priklocatie en/of voor communicatie voor zeevarenden. Met TLN wordt de mogelijkheid tot inzetten van de verzorgingsplaatsen als priklocatie en/of voor communicatie voor transporteurs nader verkend.

Bij de sectoren waar geen aanleiding is tot verdere actie heeft dit met een tweetal redenen te maken:

- Naar schatting ligt de vaccinatiegraad hoog (luchtvaartsector, ov-medewerkers, internationaal opererende transporteurs);
- Weerstand; Men wil niet afwijken t.o.v. andere sectoren (risico kritiek/unruly passengers), men ziet geen rol voor zichzelf (zien het als taak van de overheid).

IenW netwerken	Sectoren	Stand van zaken / lopende acties
Water	KVNR, BLN Schuttevaer Havenbedrijf Rotterdam	<p>Vaccinatieprogramma voor zeevarenden loopt tot en met maart 2022; tot nu toe zeer succesvol en 14.000 mensen geprikt. Binnenvaart is daarbij aangesloten. Verkenning naar: Verlenging vaccinatieprogramma Zeevarenden op lange termijn. In november wordt hierover in het overleg 'vaccinatiecampagne zeevarenden' de eerste gedachtes gewisseld met sectorpartijen die nu betrokken zijn bij het huidige programma. Mogelijkheid tot inzetten van Zeemanshuizen als priklocatie en/of voor communicatie. Gesprekken lopen op dit moment.</p> <p>Contact gelegd met Havenbedrijf Rotterdam. Het Havenbedrijf zelf ziet voor zichzelf geen rol en beschikt niet over cijfers mbt de vaccinatiegraad in distributiecentra en verwijst daarom naar Deltalinqs. Met Deltalinqs wordt nog contact gezocht.</p>
Weg	TLN CBR	<p>Gesprek TLN om inzicht te krijgen in de vaccinatiegraad wegtransporteurs en behoefte aan aanvullende acties of verkennen de mogelijkheid tot inzetten van de verzorgingsplaatsen als priklocatie en/of voor communicatie. De volgende punten worden meegenomen naar het overleg: de truck parking in het havengebied van Rotterdam (betreft zo'n 4.000 à 10.000 vrachtwagenchauffeurs) en "maasvlakte plaza" waar de meeste vrachtwagenchauffeurs gemiddeld zo'n 12 uur staan (lees: tijd genoeg om zich te laten prikken) nog meer mega-verzorgingsplaatsen aldaar (agv de Brexit)</p> <p>Verkenning naar informatie behoefte van keuringsartsen geeft geen aanleiding tot verdere actie. Informatie aan artsen verloopt via VWS.</p>
Luchtvaart	KLM	<p>Telefonisch contact: Nagenoeg 95 % van het vliegend personeel is gevaccineerd Bij het grondpersoneel is dat vergelijkbaar met de samenleving Verkenning geeft geen aanleiding tot verdere actie.</p>
Spoor/OV	NS, OV- vervoerders	<p>NS ziet dit als verantwoordelijkheid van de overheid en wil hooguit aansluiten bij de landelijke campagnes van de rijksoverheid. Bij OV-vervoerders is de verwachting dat de vaccinatiegraad gezien de gemiddelde leeftijd bovengemiddeld is. Verkenning geeft geen aanleiding tot verdere actie.</p>